

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE:
EGY ÓRA 2.00 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

Nagy francia támadások kezdődtek az Oise és az Aisne között

Az angol támadásokat a Scarpe és a Somme között visszaverték

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, szeptember 2. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös és Boehn vezérezredes hadseregportja: A Lys mindkét oldalán előtéri harcok. Az angolok a Scarpe és a Somme közt 40 kilométernyi arcvonalon folytatták támadásaikat. Az ellenségnek Arrastól délkeletre és Bapaume mindkét oldalán levő készletű területe ellen irányított tüzéri tevékenység többszörösen hozzájárult a támadások kivédéséhez. A tüzéri harc gyújtópontja Hardecourt és Neuill voltak, valamint Bapaumetól északra és Raucker és Bouchavesnes között levő tölcser. Az ellenséget, amely Hardecourtól északra tért nyert, ellentámadással ismét Hardecourtra vertük vissza. — Chautilért sokáig folyt a harc. A helység kezünkön maradt. A Vaux Orbacourt mindkét oldalán előrsi páncélkocsik támadásai megfiúsultak. Ez alkalommal a 252. számú repülőosztag egyik repülőgépe személyzete, Schwartz hadnagy és Günther alör-mester géppuskalövessel egy páncélkocsit felgyújtott. A másik kocsit tüzériünk egy jól irányzott lövése semmisítette meg.

Bapaumetól délkeletre az ellenség támadásait, melynek Vilars au Flor volt a célpontja, visszavertük. A várostól északra az ellenséget, amely kora reggel óta nagy erővel tört előre a Smail-St. Martin—St. Pierre—Vas erdtől keletre levő terület ellen, Mont st. Martin vonalban megállítottuk.

Peronnet az ellenség megszállta.

A Nesle mindkét oldalán a franciák folytatták támadásaikat. Igen erős pergőtűz után ieméltelen megkísérelték, hogy mély tagozású sorban a csatorna-állásokat áttörjék. A 65. sz. tartalék gyalogezred a nesle—hali vasutvonalról északra, parancsnokának, Locke őrnagynak vezetésével minden ellen-

séggel rohamot meghiusított. Este a megújított támadások során hesseni zászlóaljakkal egyetemben vonalainkból ismét kiverjük őket. Tábori tüzériünk, mely az első vonalokban levő gyalogsággal ellentámadásra tört előre, nagy része van az eredmény kivívásában. A nesle—hyerli vasutvonalról délre brandenburgiak és sziléziaiak az ellenséget vonalaink előtt teljesen kiszaverték. Lyerequittól délre is összeomlottak az ellenség támadásai.

Az Oise és az Aisne között a harci tevékenység csak a tüzéri tevékenységre szorítkozott. Az ellenség támadásait az Aillettelapályon, valamint Soissonstól északra visszavertük.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, szeptember 2. A Wolff-ügynökség jelenti szeptember 2-án este:

Angol támadások a Scarpe és a Somme között. — Arrastól délkeletre és Peronnetől északkeletre területet nyertek. Tartalékaink a lökést fölfogták. Bapaumetól kétoldalt visszavertük az ellenséget. Az Oise és az Aisne között délután a legerősebb tüzéri tűz után francia támadások fejlődtek ki.

Péntek volt a leghévesebb csata napja a nyugati fronton

Berlin, szeptember 2. A nyugati hadszíntérről jelentik augusztus 31-iki kelettel: A németek elhárító győzelme az Ailette és az Aisne között a legutolsó katonai jelentések után az utóbbi hetek fontos és nagy küzdelmei között mint a legelhatározóbb bontakozik ki. Három német hadosztály egymástól függetlenül azt jelenti ma, hogy a tegnapi harc a legsúlyosabb volt minden eddigi közül.

A jobbszárnyon a tankok és a lángszórók voltak a nagy küzdelem középpontjában. Az ellenség nagy repülőrajokkal dolgozott, a melyek közül nem egy 50 repülőből állott s egyidejűleg francia gyalogos csapatok szín-jára jött rohamra, élükön tisztekkel löhátan.

Ellentétben az augusztus 8-iki meglepetés-szerű támadással, a mi nehéz tüzériünkkel azonnal működni kezdett.

Délig az ellenség egy lépéssel sem tudott előbbre jutni, sőt ellenkezőleg, még a mi gránátosaink nyertek tért. A tankokat részben elpusztítottuk, részben hátrálásra kény-szerítettük. A mi vitéz gyalogosaink felkapaszkodtak rájuk, kézigránátokat dobáltak feljűk és így hatalmukba kerítették. A tegnapi nap halomra döntötte a franciák vérmes reményeit. Tisztán hebizonyosodott, hogy a német arcvonal csak akkor áldoz fel területet, ha a jövő szempontjából előnyösnek tartja. Chams és Guny között az ellenség tiz ut hidját pompás titulatokkal elpusztítottuk.

Vilmos császár a becsületes békéről

Berlin, szeptember 2. A Wolff-ügynökség jelenti: A berlini városi képviselőtestület táviratára Vilmos császár a következő választ küldte:

Örömmel fogadom a birodalmi székváros nem esüggő bizalmának fölemelő kifejezését és meleg köszönetet mondok hajthatatlan elszántságukat feltüntető erőteljes szavaiként. Sziklaszilárdan vagyok és is meggyőződve, hogy semmiféle ellenség nem tudja a német birodalom acélos szerkezetét elpusztítani. Soha nem volt Németország legyőzhető, ha egységes volt és egységesnek tudom az egész elszánt, áldozatra kész német népet velem abban a szilárd és megingathatatlan akaratban, hogy kitarjunk. Isten segítségével legyőzzük a nehézségüket, végigküzdjük a harcot a becsületes békéig. Amit a németek az arcvonalon és otthon áldozatkészség és tetterő tekintetében teljesítettek, a mi halálig menő hűséget létiink és legszentebb jogaink védelmében tapusítottak, az páratlanul áll és azt egyik más nép sem tudta megtenni. Megingathatatlanul, eyszántan, acélkeményen néziink mindnyájan egységesen a jövő elébe, a melynek viharain szerencsésen és dicsőségesen urrá akarunk és fogunk lenni. — Adia a Mindenható! Vilmos I. R.

A déli szárnyon hevesen ellenállnak a németek

Gent, szeptember 2. A Havas-ügynökség jelenti: A csata elkeveredetten folyik tovább, különösen a két szárnyon: a Scarpe és Bapaume között, valamint Noyon és Soissons között. A leghévesebb küzdelem folyik az Oise és az Ailette között és az Aisnenél. — Csapatainknak igen nagy ellenállást és ter-

URANIA

Ma, kedden
szeptember 3.

**Havas
szerelem**

alpesi dráma
4 felvonásban.

Főszereplők:

Lóth Jia

Kornai Richard

Fiath Róbert.

Előadások kezdete
5. 7 és 9 órakor.

APOLLO

Ma, kedden.

szeptember 3.

Karván Péter

dráma 4 felvonásban.
Ohuei György „A bányá”
című klasszikus regénye
nyomán.

Előadások kezdete
5. 7 és 9 órakor.

Arany Bika mozi

Ma, kedden

szeptember 3.

**A bohém
élet**

dráma 4 felvonásban.

Főszereplők:

L E D A G Y S.

Előadások 6 órától

előadás 9-től 11-ig

mészeti akadályokat kell leküzdeniök. Az el-lenség jól tudja, hogy a Coucy-erdőnél és St. Gobainnél levő állásai a védelem oszlopai, ezért göresösen ragaszkodik ezekhez. *E harcok most már nem utóvédharcok, hanem jelentékeny tűzérsséggel és nagy emberanyag-gal vívott nagy csaták.*

Franciaország téli háborúra készül

Zürich, szeptember 2. A *Secolo* jelenti Párisból: A francia pénzügyminiszter 15 mil-liárd hadihitelt kér a háborúnak a télen át való folytatására.

Amerika csatlakozása a londoni egyezményhez

Berlin, szeptember 2. Semleges forrásból eredő értesülés szerint feltehető, hogy az en-terte jelzett szenzációs enunciaciója Ameriká-nak a *különbéke ellen* irányuló kijelentését, tehát a *londoni egyezményhez való csatlako-zását*, valamint ama nyilatkozatot fogja tar-talmazni, hogy a szövetségesek addig nem kötnek békét, míg Németországot katonailag le nem győzik, tehát ez idő szerint a békeközvetítésnek, bárholnan jöjjön is az, semmi ki-látása sincs a sikerre.

A Lenin elleni merénylet

Stockholm, szeptember 1. A finn távirati iroda értesülése szerint *Lenin ellen pénteken délután fél 3 órakor követték el a merényletet.* A valószínűleg mérgezett robbanó golyók a balvállán és karján sebesítették meg. — Egy radiotávírat szerint Lenin két golyó találta mindkét vállapocskában. — Tüdejének egyik szárnya is megsebesült. A legkiválóbb orvosok kezelik Lenint, aki eszméletlenül van.

Stockholm, szeptember 2. A *Politiken* moszkvai távirata szerint *Lenin egészségi állapota javult.*

Moszkva, szeptember 2. *Lenin állapota állandóan komoly, de a beteg e pillanatban nincs veszélyben.* A krízist 2—3 nap mulva várják. A merénylet alkalmával igen sok le-tartóztatás történt.

Berlin, szeptember 2. A Lenin ellen elkö-vetett merénylet ügyében megindult vizsgá-lat során az ententera rendkívül terhelő igen sok iratot találtak. Az entente tervei szerint augusztus közepén éhségzavargásoknak kel-lett volna kitörni, amelyek nyomán általános fölfordulás támadt volna. Ugyanezen időben megkezdtek volna az ellenséges Murman-se-regek előrenyomulásukat Pétervár ellen, a melyet Moszkvától függetlennek jelentettek volna ki és kikiáltották volna az újjászerve-zett Oroszország fővárosává. — Ennek élére Kerenskijt állították volna és a brest-litowski békét megsemmisítették volna, Oroszország pedig teljesítette volna az entente érdekében vállalt kötelezettségeit.

Pétervár, szeptember 2. Az entente-lapok tudósítóit kiutasították Oroszország terüle-tről.

Oroszország vesztesége a világháboruban

Pétervár, szeptember 2. A bolsevik sajtó szerint Oroszországnak a világháboruban szenvedett vesztesége egy megtalált veszte-séglista szerint 5,770,000 ember. Ebben nin-csenek megkülönböztetve a halottak, sebesül-tek és foglyok.

ADAKOZZUNK A VÖRÖS KERESZTNEK !

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

Budapest, szeptember 2. Hivatalos jelentés.

A háretereken nincs újság.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Angol repülő-támadás Cattaro ellen

Bécs, szeptember 2. (Magyar Távirati Iroda.) Augusztus 30-án délelőtt angol repü-lők megkísérelték a cattaroi öböl hajóit és raktárait megtámadni. *Bombák hatástalanok voltak* és nagyrészen a tengerbe zuhantak. A négy repülőgép közül csak egy tudott el-menekülni, három lezuhant és összeronesol-dott a sziklákon. Egy repülőt meg lehetett menteni, a többi meghalt.

Mennyibe kerül Heltainak, hogy helyáremelést kért?

Inkvizíció a színházigazgató ellen

Megirtuk, hogy Heltai Jenő igazgató helyáremelést kért a tanácstól, mire a tanács a kérést, nehogy az véletlenül az előadások megkezdéséig elintéztessék, egy hétre félre-tette, kiadta a színiügyi bizottságnak, ez az ártalmas, színiügyletes kis bizottság ravasz fordulattal szintén nem javasolt semmit, ha-nem kiküldött egy bizottságot, hogy előbb az vizsgálja meg Heltai könyveit, vajjon meny-nyit fizetett rá az igazgató a Csokonai-szín-házra, de terjessze ki a vizsgálatot a Vigszín-házra is, amely közben megjegyezve az igaz-gató magánvállalkozása. Majdnem azt mond-ták, nehogy igazán ráfizetést hozzatok ki a vizsgálatból. Bizony, a jóakarát távolléte a jelenlevők között csak úgy lehetett ki a fagyot a direktor felé, aki elképedve állt a helyén s csak annyit kért még a végén, hogy legalább siessenek, mert minden nap óriási vesztesé-get hoz neki.

El kell ismerni, hogy az inkvizíciós bi-zottság — természetesen bizonyos intenciók és tendenciák értelmében, esetleg gyöngéd utasítások követése mellett is — már ma meg kezdte a könyvek átvizsgálását. Elsősorban le kell szögezni a tényt, hogy a világon nem volt még olyan eset, hogy egy üzlet köny-veibe, a vagyoni viszonyaiba így bele mert volna piszkálni valaki, mint ahogy itt teszi valaki.

Csodálatos, hogy amikor a város szállí-tói és szerződő felei áremeléseket kértek, pél-dául most 1040 koronát kér egy rendőr ruhá-jáért a szállító, nem küldenek ki vizsgáló biz-tosokat, mutassa meg a könyveit, hogy tény-leg szükséges-e, hogy ilyen árat kérjen. Ak-kor sem volt skropulozus a tanács, amikor a városi épületek javításának egységárait szá-zalékosan emelte. Nem vizsgáltatta meg a vállalkozó könyveit, hogy indokolt-e az ár-emelés.

Akkor sem volt skropulozus a tanács, a mikor 2000 hold földet és sok százezer koron-át adott a halastavakra s azok addig-addig épültek, míg csak most még 2 millió koronát kellett a közgyűlésnek megszavazni. Itt nem volt olyan fontos az ellenőrzés, a számadások szemmel tartásának kikényszerítése.

Most azonban az igazgatónak belevájkál ez a színiügyi bizottság és a tanács — amely ugy sem sokat ad az egész intézményre, ha-nem dönt a maga feje szerint — a veséjébe és megmutatja neki, hogy . . .

Kérdjük a vállalkozókat, az üzletembere-ket, a bankokat, hát lehetnek tartják ezt a könyvvizsgálatot? Lehető ez? Vagy csak egy színházigazgatóval és csak Debrecenben le-het, ahol az igazgató a tönkretételig ki van szolgáltatva?

És az, hogy a Vigszínház fizetmenete is bevonassék a vizsgálatba, egy újabb „jóaka-rati” közbeiktatás. Itt tudniillik azt a kapeso-latot találták ki, hogy a két színházban ugyanaz a társulat játszik. Hát tartozik az igazgató föntartani még egy színházat, hogy abból fedezze a városi színház deficitjét?

A vizsgálat maga is érdekes. Új könyve-ket fektetnek föl s olyan minuciózus részle-tességgel vizsgálják, hogy nem vizsgálják meg jobban egy bank könyveit sem, amikor a pénztáros sikkasztott, vagy az igazgató. — Előveszik a számlákat, jegyzékeket s meg-kérlik egy plüssmennyiség számlájánál, mért vette azt az igazgató. S miután a direktor nagynehezen megmagyarázta, hogy nem háló ingnek és nem zsebkendőnek, mennek tovább. Előreláthatóan másfél—két hónap alatt kész lesz a vizsgálat. Addig a helyárok nem emel-hetők s az igazgató tartozik játszani a mai bevételek mellett. És ezek így festenek: 1918. augusztus 30-án, a megnyitó előadáson, zsu-folt ház mellett és bérlet nélkül, a pótszékeket is eladták, az összes bevétel volt 1764 korona 84 fillér a pénztári iv tanúsága szerint. Ezzel szemben az előadás belekerült az igazgatónak 2640 koronájába. Tehát a vizsgálati játék vé-géig ilyen eredménnyel játsszék az igazgató.

Az igazgatóra nézve annyira lealázó, sértő ez az eljárás, annyira nélkülözi a méltá-nyosságot, a belátást, a jóakaratot és olyan tarthatatlan állapotot teremt, hogy kénytelen az előadásokat beszüntetni, sőt kérni, hogy a szerződéstől is mentse föl, mert csödbe ker-getni nem hagyja magát. Ilyen irányu bead-ványa van az igazgatónak. És eljárása igen helyes. De ugyanakkor gondoskodni kell ar-ról is, hogy ez a kulturbotrány ismeretes le-gyen a teljes tényállással együtt az egész országban, a kultuszminiszter előtt is.

Végül még egyet. Ugy az elmondottakra, mint a következő esetre föl hívjuk *Wespremy* Zoltán főispán ur ömeltósága figyelmét. — Minden jog- és pénzügyi bizottsági ülésen, minden tanácsülésen halljuk a jogos és na-gyon is megszivlelendő panaszt, hogy a számvevőség nem tudja munkáját elvégezni. Szántó Sámuel dr. és a felügyelő bizottság is számtalanszor tett indítványt, vegyenek föl szakértő embereket a számvevőséghez, mert ott nincs elég ember, pedig ott fordul meg a város gazdálkodása. A költségvetések egy évvel a törvényes időn túl készülnek el, a zár-számadások még később, mert nincs a szám-vevőségnek munkaejeje. A főszámvevő épen a legutóbbi tanácsülésen egyikén mondta, hogy nem tudja a rendőrségnél a pénzkezelést megvizsgáltatni, mert nincs embere, pedig ott most óriási büntetéspénzek folynak be és rovatnak ki. És ime, a színházigazgató helyár-emelési kérésénél most *Ary Lajos* tb. főszám-vevő *Rankay György* számvevővel ráér más-fél hónapig színházi könyveket és számlákat vizsgálni. A figyelmébe ajánljuk a többivel együtt ezt ömeltóságának, aki egyszer már az igazgató kiüldözésére tett egy emberséges és a homályba látásról tanuskodó megjegy-zést.

— Kihallgatások a királynál. Bécsből je-lentik: A király tegnap meghallgatta a szo-kásos előterjesztéseket és külön kihallgatá-son fogadta Tarnovszki grófot, Pallavicini örgróf nagykövetet, Szerényi József báró kereskedelmi minisztert és Csicseric báró tábornokot.

— Őszszel előterjesztik az új birtokpoli-tikai törvényjavaslatot. Budapesti tudósítónk jelenti: *Serényi Béla* gróf földmivelésügyi miniszter a képviselőház őszi ülészakában előterjeszti az új birtokpolitikai törvényja vaslatot, amely tudvalevőleg Bartóky József nyug államtitkár tervezete alapján készült. Az új javaslat egyik leglényegesebb intézke-dése, hogy az ingatlanforgalmi Bizottság, a melynek működését oly sok oldalról támad-ták, megszűnik és az ingatlanforgalom sza-bályozása új alapokon történik. A javaslatot Ház elé való beterjesztése előtt a minisz-ter még szaktanácskozás elé fogja bocsátani.

Maximálta a tanács a faárakat

A tűzifa árai Debreczenben

A városi tanács mai ülésén Harkó Lajos m. kir. erdőmérnök előterjesztésére megállapította a tűzifa árát a város eladásában, egyben foglalkozott a közönség tűzifaellátásának kérdésével is.

Ez utóbbira, a hasított és aprított fa kiosztására vonatkozóan, a tanács humánusan igyekezett eljárni annyiban, hogy gondoskodott arról, hogy a szegényebb néposztály, amely 10—20—50 kilónként tudja csak beszerezni a tűzifát, hozzájusson ilyen fához. — A gondolat végrehajtásának azonban a humanitás bajba jutott. A rendes feladásban a hasábfa mázsáját 12.90 koronában állapította meg a tanács, míg a szegények fáját 18 korona 50 fillérben. Igaz, hogy itt már a favágó díját is kellett számítani, azonban egy mázsára mégsem kellett volna közel 6 koronát fölvenni, még ha emyibe kerül is egy mázsa fa fölvgatása, — mert nem akarjuk azt hinni, hogy a 6 koronát kiskereskedői haszonra szánták — hanem a favágatási költségeket a hasábfa és I. rendű botfa áraiba kellett volna beleszámítani, azok árát inkább megterhelni néhány koronával és a szegény néposztály és a munkások részére kiadandó aprított fa árát mentesíteni a költségektől. A két elsőrangú fa vásárlói a különbséget meg bírták volna sokkal könnyebben, mint amilyen nehezen fizetik meg azok, akiket segíteni akartak, a 18 korona 50 fillérbe beillesztett favágási költséget.

A „szegény néposztály” fájának ez a gondolata, amely alapiábanvéve helyes szociális magból kelt ki, ami antiszociális hivatali levegőnkben elhervadt. Még mindig nincs elég szociális érzék a tanácsban és elég bátorság ahhoz, hogy a szükséges végrehajtó intézkedést meg is tegye szociális alapon. A fához való hozzájutást nemcsak azzal kell lehetővé tenni, hogy fát hoz be a városba a tanács, mert ezzel a hozzájutást egyáltalában nem tette lehetővé, hanem azzal, hogy ezt a fát olyan olcsó áron adassa, hogy azt a szegény ember meg is vehesse. Ne féljen a jó módú, a gazdag, vagyonos osztálytól a tanács, ez az osztály már sokkal inkább tudja azt, hogy neki kötelessége így is résztvenni a társadalmi és megélhetési bajok elviselhetővé tételében, hogysem zugolódni. És ha még nem tudja, tudja meg.

Még egy megjegyezni való van a tanács intézkedésére és ez az, hogy a szegények fáján, a tisztviselők fáján és minden valószínűség szerint a kompetenciáján kívül csupán 400 öl fát adat el a nyilvánosság részére. — Előre bocsátjuk, hogy tudatában vagyunk a kitermelés nehézségeinek. Mégis úgy érezzük, ez a kontingentált 400 öl fa igen kevés. A szemvizéria mellett minden megfeszített erővel törekedni kell arra, hogy minél több tűzifa álljon a közönség rendelkezésére, mert egy kissé kemény tél esetére is borzasztó állapotok elé tekint a polgárság.

A tanács tudomásul vette Harkó Lajos előterjesztését, amely szerint az ármegállapító bizottság a *fakereskedőknél* — tekintettel a vasuti szállítási költségek nagy emelkedésére — a faárakat a következőkben állapította meg:

Kemény hasábfa mázsként	16.50 K
hasábfa ölenként	330.— „
I. osztályu dorongfa ölenként	292.— „
II. osztályu dorongfa ölenként	274.— „

A város által kitermelt és eladásra bocsátott fa árát ma a tanács így állapította meg:

kemény hasábfa mázsánként	12.90 K
hasábfa ölenként	258.— „
I. osztályu dorongfa ölenként	226.— „
II. osztályu dorongfa ölenként	212.— „

A város a köztisztviselők beszerzési csoportjának 600 öl fát enged át, míg I. és II. osztályu dorongfát vegyesen 400 ölet árusít el a

városi pénztár utján, 1500—2000 öl fát pedig felvágva, 20—30 kiskereskedőnek ad ki, akiknél a munkásság, a szegényebb néposztály 18 és fél koronáért veheti meg mázsánként.

SZÍNHÁZ

AZ ELSŐ SZÍNHÁZI HÉT MŰSORA:
HÉTFŐ: Ocskai brigadéros. A drámai személyzet bemutatkozása.
KEDD: Ocskai brigadéros.
SZERDA: Tosca, opera. Béky Mária operanékesnő első fellépte.
CSÜTÖRTÖK: Arva László király, történelmi színmű. Új betanulással és új szereposztással.
PÉNTEK: Arva László király.
SZOMBAT: Arva László király.
VASÁRNAP: Délután: Stambul rózsája, operett. Este **Arva László király.**

HONTHY HANNA — MÉDI

Az elragadtatásnak és elismerésnek külön kifejezéseit kellene keresnünk, hogy méltó jelzőkkel tudjuk illetni Honthy Hanna ma esti alakítását. A művésznő a Három a kislányban Médi szerepében lépett ma föl s ma még jobban, mint az előző két estén, megértette velünk azt a ragaszkodást, amellyel íranta pozsonyi közönsége viseltetik. — Tökéletes szubrett, akinek művészi kiválóságaihoz természetesen, egyéni tulajdonságai adják meg a tökéletességhez az összes eszközöket. Szép, fiatal, bájos, mozdulatai mind finomak, kecsesek, kedvesek és éppoly, mint pompás játéka, természetesen, mesterkéletlenek. Ugy éreztük, hogy ma láttuk az igazi Médit, aki Schubert fiatalágával, kedvességével meghihlette és rövid élete egyetlen szerelme tüzelte. Minden jelenete filigrán, finom művészeti alkotás volt. Ismételjük: az a szép, kedves, elbájoló Médi volt, akit Schubert álmodott, amikor megszületett benne a „Rád várok én...” szívhöz könyörgő szerelmes vallomásának nemes szép zenéje. Éneke gyönyörűség, hangja is oly finom, kedves, szép, mint a művésznő maga. Ständchenje pompás volt. Tánca graciosus, szép. Fokozódó lelkesedéssel ismételtén hívta a lámpák elé az elragadtatott közönséget.

Schubertet Szánthó Gáspár alakította művészetével. Hatalmas, szép hangjában érvényesült az a sok melegség, ami Schubert szívéből fakadt. Schober báró alakját Remete Géza játszotta meg igen jól. Éneke nagyon tetszett. Seregh Marcsa üde, szép Grisi Bán Nelli kedves Tschöllné volt. Pompás alakítást nyújtott Helai Jenő Tschöll papa buffo szerepében s lágy, behizelgő hangjában szépen cengett vissza Schubert muzsikája. Várnay László Nonotny szerepében szerzett sok derűs percet a közönségnek. A házmesterné groteszk alakját Egyed Lenke művészetével hozta színre. Szabó Gyula (Vogl) alakítása is kitűnő volt.

Különös dicsőretet érdemel a rendezésért Remete Géza, aki új hatásokat tudott kiváltani a darabnak sok új fölfogással történt beállításával. Izléséről, ötletességéről tett újabb bizonyosságot. — Nagyrészt neki köszönhető, hogy pedánsabb külső megnyilvánulást és valami finomultabb előadást élvezhettünk. Népesebb jelenetei mindig színes, mozgalmas képet tudnak teremteni, amint ezt valamennyi, de különösen az első és második fölvo-
 násban láttuk.

Mály karmester részéről kevés figyelmet tapasztaltunk, úgy, hogy különösen a

Honthy Hanna énekszámainál és táncismétlésénél alig észrevehető fennakadások voltak. (pd.)

A drámai személyzet bemutatkozása. (A színházi iroda jelentése.) Kedden és szerdán Ocskay brigadéros-ban, Herczeg Ferenc kitűnő drámájában mutatkozik be a drámai személyzet, amely nagyszerű összetanulással készül a bemutatkozásra. Ez alkalommal lépnek föl Ladányi Imre, Szigeti Ida, Székely Gyula. — A darabot László Gyula rendezi.

F. Béky Mária. (A színházi iroda jelentése.) A kiváló operanékesnő csütörtökön a Tosca-ban, egyik legjobb szerepében lép először a debreceni közönség elé. A művésznő már nagy ambícióval készül a bemutatkozásra. Charpiát Szántó Gáspár, Cavaradosit Párdy Armand énekli.

A bohémek. Murger hallhatatlan szépségű témája látható filmen, új feldolgozásban. Leda Gys, a különleges szépségű filmstar játssza a darab főszerepét klasszikus tökélyvel. — Ma utoljára van az Arany Bika műsorán.

Havas szerelem. A haldokló szív és a tűnő élet, ez a gyönyörű szépségű film témája. A fotográfia és a megjátszás elsőrangú. Lóth Ila meghatóan játssza szerepét. Ma utoljára mutatja be az Uránia.

Karwan Péter. Olmet világhírű regénye, „A bánya” nyomán készült ez a nagyhatású film. Rendezés és megjátszás éppoly, mint a fotográfia gyönyörű. Grete Lund és Höbling klasszikus alakítást nyújtanak. Az Apollo ma mutatja be utoljára.

A vasárnapi hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése

Budapest, szeptember 1. — Hivatalos jelentés.

Semmi különös esemény nem történt.

A vezérkar főnöke.

A német jelentés

Berlin, szeptember 1. A nagyfőhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös és Boehn vezérezredes hadcsoportja: Ypern és La Bassée között a Haazebrouck felé kiálló ívek feladásával megrövidítettük a frontot. Ezáltal átendítettük a Kemmel-hegyet az ellenségnek. A néhány nap előtt végrehajtott mozdulatok titokban maradtak az ellenség előtt. Tegnap az angolok nagyobb erővel törtek előre régi vonalaink ellen. A régi állások előterében hátrahagyott vegyes osztagaink harci érintkezésben állanak az ellenséggel, amely megszállotta a Kemmel és Bailleult. Neuterquinen, valamint a Lawe patakon át követett bennünket.

Az Arras—Cambray uton összeomlottak az angol gyalogsági támadások vonalaink előtt. Hendecourt és Falux Fraucourt között meghiusultak az ellenségnek erős, egészen estig többször megismételt támadásai. Bullecourt és Ecourt váltakozó harcok után az ellenség kezén maradt. Morval és Péronne között angol és ausztráliai hadosztályok támadtak heves tüzelés után. Morvalnál és Bancourtól nyugatra visszavertük őket. Bouchavesnest ellentámadással megvédtük. Tovább délen vonalunk a harcok befejezése után a Bouchavesnes—Péronne utvonala mentén halad. Brie és St. Griff mellett meghiusítottuk az ellenségnek a Somme folyón való átkelési kísérletét.

A Somme és az Oise között a csatorna-állás és a Noyontól északra levő magaslatok ellen a franciák heves támadásokat intéztek. Azok a francia hadosztályok, amelyek este Neslétől kétoldalt előretörték, tüzelésünkben vonalaink előtt kénytelenek voltak megállni. — Rouy mellett ellentámadással

visszavertük az ellenséget. Beaulieu és Morlingcourt között az ellenségnek egységesen vezetett támadásai az ellenség legsúlyosabb veszteségei között összeomlottak. — Az este ismét megindított támadás részleges előtörésekre forgácsolódott szét, amelyeket mindentől visszavertünk. Visszavertünk nagyobb ellenséges haderőket, amelyek Varesnestől északra és az Oiseon át Brotignynél törtek előre.

Az Oise és a Aisne között tegnap este a legerősebb tüzés után ismét megkezdődött a gyalogsági ütközet. — Az Oisetől délre egy ellenséges támadás tüzési és géppuskatüzinkben nem jutott előre. Champs-tól kétoldalt az Aillette-lapályon az ellenség nagy erővel tört előre. — Ellentámadással helyreállítottuk a régebbi állapotot. Az Aillette és az Aisne között az ellenség támadása részletes előretörésekkel kezdődött. Ez alkalommal Haas alörminster, aki a 29. géppuskáspótezedhez tartozik, négy páncélos kocsi telt harc képtelenné és elfogta személyzetüket. Este az ellenség nagy erővel egységesen támadott. Creay au Pont mellett és tőle délre részben ellenökéssel visszavertük a támadást. Juvigny-től keletre az ellenség Terny-Sornyig tört előre, ott azonban tartalékaink megállították. A délfelé csatlakozó vonalon egészen az Aisneig, vonalaink előtt meghiusultak az ellenségnek több ízben megismételt támadásai.

HÍROK

— **Zöld József a közlemezési ügyosztály vezetője.** A városi tanács mai ülésében Szabó Kálmán tb. főjegyző helyett, aki amugy is a háboruban a legjobban megterhelt ügyosztályt vezeti igazán nagy és nehéz munkával, pontossággal és közmegelegedésre, a közlemezési ügyosztály főnökévé Zöld József tb. tanácsnokot nevezte ki, aki kezdetől fogva részt vett az ügyosztály vezetésében, annak minden részletét ismeri és tanúságot tett arról, hogy minden tekintetben e helyre hivatott tisztviselő, szorgalmas, fáradhatatlan, munkás és körültekintő férfiú.

— **Katonaorvosok a közkórházban.** Fráter Imre dr., a debreceni közkórház igazgató főorvosa bejelentette a tanácsnak, hogy miután a polgári orvosokban nagy hiány van s orvosokat nem lehet kapni, katonaorvosokat alkalmazott a kórházban. A tanács tudomásul vette ezt és felhatalmazta Fráter Imre dr. igazgató-főorvost, hogy a katonaorvosok díjazását az üresedésben levő kórházi segédorvosi állások fizetésének terhére folyósíthassa.

— **Vecsey lezuhant egy repülőgéppel.** — Budapesti tudósítónk jelenti: Kellemetlen kalandja volt a minap Vecsey Ferencnek, a kiváló hegedűművésznek: egy délmagyarországi repülőtéren egy repülőtsízt ismerésével a magasba szállott, mikor azonban visszafordult és leszállani készült, eddig ki nem derített okból, motorhiba következtében vagy a repülőgépet vezető pilóta hibájából lezuhant és balkarján erős zúzódást szenvedett. Az orvosok azonnal kezelés alá vették Vecseyt és megállapították, hogy a zúzódás szerencsére nem komoly természetű, de minden esetre feltétlen nyugalmat ajánlottak a művésznek, aki a héten értesítette impresszárióját, hogy szeptember és október hónapra hirdetett hangversenyét nem tarthatja meg.

— **A közművelődési könyvtár.** Csűrös Ferenc dr. közművelődési tanácsnok amaz örvendetes bejelentést tette a tanácsnak, hogy a közművelődési könyvtárt a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelősége megvizsgálta és azzal annyira meg volt elégedve, hogy 17,500 korona állami segínyt azonnal kiutaltatott a kultuszminisztérium által. Ez összesen könyveket fognak vásárolni, ami által a debreceni közművelődési

könyvtár valóban mintaserü lesz. A tanács a jelentést tudomásul vette és köszönő feliratot küld a miniszterhez. A közművelődési könyvtár fölállításának és mintaserüségének elérésében a főérdem Csűrös Ferenc dr. tanácsnoké, aki ez irányban fáradhatatlan munkásságot fejtett ki.

— **Vérhasjárvány Bécsben.** Bécsből jelentik: Ez év június közepétől augusztus hó 24-ikéig, vagyis hat hét alatt, 710 ember kapta meg a vérhas és ezek közül 190 meghalt. A megbetegedésekből augusztus első három hetére 520, a halálozásokból 130 esik. A legtöbb megbetegedés — mint mindig — a munkáslakta kerületekben, főleg Floridsdorfban történt.

— **Hatósági tojáseladás.** A Köz-ellátási Hivatal közli, hogy Burgundia-utca 4. szám alatt most már minden nap árulnak tojást, darabonként 70 fillérért.

— **Az iparostanonciskola igazgatósága** tudatja a tanonctartó munkadókkal, hogy i. évi szeptember 8—15-ig minden iparos tanuló, akár járt már iskolába, akár nem, beírásjegyével, illetőleg szerződésével az ipariskola irodájában (Burgundia-u. 1.) jelentkezni köteles. A beiratkozók 8 korona tandíjat és 1. korona beiratásdíjat tartoznak magukkal hozni. (L. V. Tan. 11,238/1918. számú végzése.)

— **Fegyveres katonák ki akartak rabolni egy tehervonatot.** Szabadkáról táviratozzák: A szabadka melletti Somsich-tanyán tegnap katonák megtámadtak egy tehervonatot, a melyet ki akartak rabolni. Unhold Henrik államásfőnök a nagy zajra elősietett, a katonák azonban sortűzzel fogadták. A szerencsétlen embert egy golyó leterítette. A vasúti állomás személyzete fegyverekkel rohant előre. Nagy harc kezdődött a katonák és a vasutasok között. A harc a vasutasok győzelmével végződött, a katonák elmenekültek. Unholdot súlyos sérüléssel szállították be a szabadkai kórházba.

Legjobb

Minden színen kapható.

CSIKÓS

Saját érdekben veheti meg.

RUHAFESTÉK.

Kapható mindenütt.

Felvidéki kézimunkák

saját lakásán való eladásával, urinó, aki nagy ösmeretségi körrel rendelkezik, fáradság nélkül, igen szép jövedelemre tehet szert.

Megkeresések **Brück Gyula, Póstyén, Fördőszálloda** intézendők.

VISZKETEGSÉGET, SÖMÖRT, RÜHT

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fleisch-féle eredeti, törvényesen védett „**SKABOFORM-KENŐCS**”. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr. Fleisch-féle kérjünk. Próbátégely K 3—, nagy tégely K 5—, családi tégely K 12—. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető: **Dr. Fleisch E.** „Korona” gyógytára, Győr. Vételnél a „**SKABOFORM**” védjegyre ügyeljünk

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szőig 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és innepnapokon 10 szőig 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kövér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, hármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlúkat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házhoz is elmegyek. Stelner Mihály Széchenyi u. 19. szám.

Gyógyeser-üvegeket tiszta állapotban vásárol Grosz Nagy Ferenc gyógyszerész. Arany egyszerű gyógyszer-tár a színház mellett

Tanár
14—15 éves leányt vagy fiút teljes állással, corepetálással elvállal. Cím a kiadóhivatalban.

Mivel más helyet akarunk venni imaházunk, ezen óknál fogva **Perek-utca 10. sz.** alatti imaházunk és **Csonka-utca 11. sz.** alatti házasságudvarunk eladó. Vasárnapon kívül ott helyben lehet értekezni.

Eladó
82 hold különös termőföld egy tagban a Nádudvari határban igen előnyös feltételek mellett. **Értekezhetni az Alföldi Takarékpénztárnál.**

Eladó
4 hold szőlő termésében, rizing és ezerjő. **Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankja, Kossuth-utca 17.**

Használt
iskolákönyvek olcsón kaphatók „Csokonai” könyv- és papírkereskedésben Szent Anna-utca 1. sz.

Kifutó fiut

kerestünk szeptember elsejére. Cím a kiadóhivatalban.

Levelőz-lapok
művészi kivitelben, helybeli, egyetemi, hortobágyi és más félek legolcsóbban a legnagyobb választékban „Csokonai” könyv és papír kereskedésében Szent Anna-u. 1.

Eladó

a város legforgalmasabb helyén levő nagy telek. **Értekezhetni dr. Hegedűs Loránt** ügyvédnél, Debrecen, Simonffy-utca 2/b., délután 3—6-ig.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a Homok-kerten lévő volt Horváth-féle fatelepen

tűzifa üzemünket

I. évi szeptember hó 3-án megnyitjuk, ahol tetszés szerinti mennyiséggel állunk: fűrészelt, köbméter, öl méterben, vagy vágatlanul m³-ként a n. é. közönség rendelkezésére.

DEBRECZENI FAIPAR R.-T.

Telefon 131. **tűzifa-osztálya.**